

Početna stranica>Vaša prava>Žrtve kaznenih djela>Naknada štete>Potraživanje naknade od počinitelja

Potraživanje naknade od počinitelja

Austrija

Ne postoji poseban obrazac izjave o pridruživanju kaznenom postupku u svojstvu oštećene stranke. Nema posebnih zahtjeva u pogledu oblika izjave. Postojeći obrasci izjava svjedoka sadržavaju pitanje želi li se osoba pridružiti kaznenom postupku u svojstvu oštećene stranke. Dovoljno je da osoba izjavi da se želi pridružiti i navede kratko objašnjenje zašto to želi učiniti.

Kako mogu tražiti naknadu ili drugu vrstu obeštećenja/zadovoljštine od počinitelja u sudskom postupku (kaznenom postupku) i kome trebam uputiti takav zahtjev?

Žrtva kaznenog djela može zatražiti naknadu štete za prouzročenu patnju ili naknadu za umanjene svojih zakonskih prava zaštićenih kaznenim pravom. Kako bi podnijela zahtjev, žrtva može izjaviti da se želi pridružiti kaznenom postupku u svojstvu oštećene stranke. Tom se izjavom (o pridruživanju kaznenom postupku u svojstvu oštećene stranke) žrtva pridružuje kaznenom postupku u svojstvu oštećene stranke. Ako u kasnijoj fazi postupka državni odvjetnik odustane od optužnice, oštećena stranka može nastaviti postupak u obliku „supsidijarnog kaznenog postupka“ (*Subsidiaranklage*).

Ovisno o statusu postupka, izjava o pridruživanju kaznenom postupku u svojstvu oštećene stranke može se podnijeti kriminalističkoj policiji (*Kriminalpolizei*), javnom tužitelju ili sudu, u usmenom ili pisanom obliku. Nema zahtjeva u pogledu oblika u kojem izjava treba biti podnesena (**članak 67. stavak 3. Zakona o kaznenom postupku (Strafprozessordnung, StPO)**).

Alternativno, žrtva može podnijeti zahtjev u okviru građanskog predmeta.

U kojem trenutku kaznenog postupka trebam predočiti svoj zahtjev?

Izjava o pridruživanju kaznenom postupku u svojstvu oštećene stranke može se podnijeti sve do okončanja izvođenja dokaza u okviru glavne rasprave. Budući da su s time povezana određena prava sudjelovanja koja nadilaze prava žrtve u okviru kaznenog postupka (npr. pravo na podnošenje zahtjeva za izvođenje dokaza, sudski poziv na glavnu raspravu), logično je izjavu o pridruživanju kaznenom postupku u svojstvu oštećene stranke podnijeti u ranoj fazi postupka.

Što mogu zatražiti u zahtjevu i što u njemu treba biti navedeno (ukupan iznos i/ili pojedinačni gubici, izgubljena dobit i kamate)?

Zahtjevi moraju biti opravdani izjavom o pridruživanju kaznenom postupku u svojstvu oštećene stranke. Do završetka postupka izvođenja dokaza na glavnoj raspravi potrebno je dostaviti konkretnu procjenu zahtjeva. Međutim, moguće je zahtijevati naknadu samo dijela štete.

Postoji li poseban obrazac za takve zahtjeve?

Ne postoji poseban obrazac izjave o pridruživanju kaznenom postupku u svojstvu oštećene stranke. Nema posebnih zahtjeva u pogledu oblika izjave. Postojeći obrasci izjava svjedoka sadržavaju pitanje želi li se osoba pridružiti kaznenom postupku u svojstvu oštećene stranke. Dovoljno je da osoba izjavi da se želi pridružiti i navede kratko objašnjenje zašto to želi učiniti.

Koje dokaze trebam predočiti u prilog zahtjevu?

Dokaze bi po mogućnosti trebalo predočiti ili dostaviti prilikom prijave kaznenog djela ili tijekom ispitivanja koje provodi kriminalistička policija. Najkasnije bi ih trebalo dostaviti do održavanja rasprave. Dokazi uključuju:

fotografije

liječničke dijagnoze

račune ili fakture

predračune itd.

Podliježe li moj zahtjev plaćanju sudskih ili drugih pristojbi?

Oštećene stranke obično ne snose nikakve troškove u okviru kaznenog postupka (osim troška njihovih odabranih zastupnika). Troškovi nastaju samo ako je oštećena stranka svjesno dala lažnu izjavu na temelju koje je pokrenut kazneni postupak ili ako je tuženik oslobođen krivnje u slučaju „supsidijarnog kaznenog progona“.

Mogu li prije i/ili tijekom postupka dobiti pravnu pomoć (pomoć odvjetnika)? Mogu li dobiti pravnu pomoć ako ne živim u državi u kojoj se vodi postupak?

Oštećene stranke ne trebaju se koristiti uslugama odvjetnika u okviru kaznenog postupka. Određene žrtve, a posebno one koje su eventualno bile izložene nasilju ili opasnim prijetnjama ili je kao posljedica kaznenog djela narušen njihov seksualni integritet ili sposobnost odlučivanja u vezi s njihovom seksualnošću, mogu zatražiti potporu tijekom sudskog postupka (pravni savjeti i zastupanje odvjetnika) ako je to potrebno radi zaštite njihovih postupovnih prava (članak 66. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku (StPO)). Za žrtve je ta potpora besplatna.

U slučaju stvarne financijske potrebe i ostale žrtve mogu zatražiti pomoć od odvjetnika u okviru sustava postupovne potpore ako je to potrebno radi vođenja sudskog postupka, posebno radi izvršenja prava na izbjegavanje naknadnog građanskog postupka (članak 67. stavak 7. Zakona o kaznenom postupku).

U kontekstu kaznenog postupka u Austriji, to se odnosi i na osobe koje žive u inozemstvu i osobe koje nisu austrijski državljani.

U kojim će slučajevima kazneni sud odbaciti moj zahtjev ili odbiti odlučivati o mojem zahtjevu protiv počinitelja?

Izjava o pridruživanju kaznenom postupku u svojstvu oštećene stranke može biti odbijena ako je neutemeljena, podnesena sa zakašnjenjem ili ako procjena iznosa naknade ili štete nije dostavljena na vrijeme (članak 67. stavak 4. Zakona o kaznenom postupku). Do trenutka podizanja optužnice pred sudom, državni odvjetnik odlučuje o tome hoće li odbiti izjavu. Nakon podizanja optužnice o tome odlučuje sud (članak 67. stavak 5. Zakona o kaznenom postupku).

Ako glavna rasprava dovede do presude, sud isto tako mora donijeti odluku o imovinskopравnim zahtjevima koji su podneseni. Ako je tuženik oslobođen krivnje, oštećena stranka mora svoj zahtjev podnijeti građanskom sudu. U tim slučajevima oštećena stranka ne može dobiti naknadu štete u okviru kaznenog postupka. Ako je tuženik proglašen krivim, i. zahtjev se može odobriti (djelomično ili u cijelosti) ili ii. podnositelja zahtjeva može se uputiti da svoj zahtjev podnese građanskom sudu. Građanska tužba unatoč osuđujućoj presudi potrebna je ako se, nakon cjelovitog ispitivanja osnove za donošenje odluke, smatra da je imovinskopравni zahtjev neosnovan, ili ako ishod kaznenog postupka ne dopušta čak niti djelomičnu procjenu imovinskopравnog zahtjeva, osim ako bi postupak izvođenja dokaza, koji ne bi znatno odgodio odlučivanje o krivnji tuženika i donošenje presude, omogućio daljnje ispitivanje osnove za donošenje odluke.

Imovinskopравni zahtjevi ne mogu biti odbijeni u okviru kaznenog postupka, odnosno oštećena stranka još uvijek može svoj zahtjev podnijeti građanskom sudu.

Mogu li se žaliti protiv odluke ili tražiti drugu vrstu obeštećenja/zadovoljštine?

Ako je izjavu odbio javni tužitelj, može se podnijeti žalba zbog povrede prava (članak 106. Zakona o kaznenom postupku). Ako je izjavu odbio sud, može se podnijeti pritužba (članak 87. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku).

Oštećena stranka može (ali samo u određenim slučajevima) podnijeti žalbu zbog ništavosti ili žalbu protiv upućivanja na građanski sud zbog donošenja oslobađajuće presude za tuženika. Ako je stranka upućena na građanski sud unatoč tome što je tuženik proglašen krivim, može se podnijeti žalba na osnovi imovinskopravnih zahtjeva.

Izvan okvira kaznenog postupka imovinskopravni zahtjevi mogu se uvijek podnijeti građanskim sudovima.

Ako mi sud dosudi naknadu štete, na koji način mogu osigurati izvršenje presude i kakvu pomoć pri tome mogu dobiti?

U skladu s prvom rečenicom članka 1. Zakona o izvršenju (*Exekutionsordnung*, EO), zakonski obvezujući zaključci kaznenih sudova koji se odnose na imovinskopravne zahtjeve u smislu tog zakona smatraju se nalogima za izvršenje. Svaki postupak izvršenja zahtijeva valjani nalog za izvršenje. Izvršenje se mora zatražiti od nadležnog okružnog suda (*Bezirksgericht*). Ako su ispunjeni svi zahtjevi za izvršenje, ono će biti odobreno. Mjera izvršenja (npr. prodaja pokretne imovine, prijenos potraživanja na vjerovnika izvršenja ili prisilna prodaja imovine) poduzima se na zahtjev podnositelja zahtjeva.

Obrasci za pokretanje postupka izvršenja dostupni su na sljedećoj poveznici na internetskim stranicama austrijskog Ministarstva pravosuđa.

<https://portal.justiz.gv.at/at.gv.justiz.formulare/Justiz/Exekution.aspx>

Nakon što je mjera izvršenja odobrena, postupak izvršenja u pravilu vodi sudac ili sudski službenik. Mjere izvršenja provode sudski izvršitelji koji su u Austriji sudski službenici. Od vjerovnika će se tražiti dodatni podnesci samo ako sud ili sudski izvršitelj ne može nastaviti postupak bez njih ili ako mjera uključuje troškove.

Mjera izvršenja provodi se do uspješnog okončanja ili ukidanja, tj. zato što je dužnik platio svoj dug vjerovniku tijekom postupka.

Posljednji put ažurirano: 22/02/2019

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.